

Dermatologia Clínica

Codi: 102938

Crèdits: 4

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2502442 Medicina	OB	5	0

Professor/a de contacte

Nom: Vicente García-Patos Briones

Correu electrònic: Vicente.GarciaPatos@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Carlos Ferrándiz Foraster

Miguel Ribera Pibernat

Maria Isabel Bielsa Marsol

Luis Puig Sanz

Maria Pilar Garcia Muret

Eulalia Baselga Torres

Jorge Romani de Gabriel

Ingrid Lopez Lerma

Maria Gloria Aparicio Espanyol

Jorge Mollet Sánchez

Carla Ferrandiz Pulido

Prerequisits

Es recomana haver assolit les competències de les següents assignatures: Bioquímica i Biologia Molecular, Biologia Cel·lular, Anatomia Humana (I y II), Histologia, Fisiologia, Genètica Humana, Patologia General, Fonaments de la Cirurgia, Microbiologia, Radiologia i Medicina Física, Anatomia Patològica, Farmacologia, Immunologia i Epidemiologia.

L'estudiant adquirirà el compromís de preservar la confidencialitat i secret professional de les dades que pugui tenir accés per raó dels aprenentatges als serveis assistencials. També en mantenir una actitud d'ètica professional en totes les seves accions.

Objectius

L'assignatura de Dermatologia inclou el diagnòstic, tractament y prevenció de las malalties de la pell, del subcutis, de les mucoses i des annexos, així com les manifestacions cutànies de les malalties sistèmiques i les manifestacions sistèmiques de les malalties cutànies. Inclou també la promoció d'una bona salut per a la pell.

Competències

- Assumir el seu paper en les accions de prevenció i protecció davant malalties, lesions o accidents i manteniment i promoció de la salut, tant a nivell individual com comunitari.
- Demostrar que comprèn els fonaments d'acció, indicacions, eficàcia i relació benefici-risc de les intervencions terapèutiques, basant-se en l'evidència científica disponible.
- Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.
- Elaborar una orientació diagnòstica i establir una estratègia d'actuació raonada, valorant els resultats de l'anamnesi i l'exploració física, així com els resultats posteriors de les exploracions complementàries indicades.
- Indicar les tècniques i procediments bàsics de diagnosi i analitzar i interpretar els resultats per precisar millor la naturalesa dels problemes.
- Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
- Obtenir i elaborar una història clínica que contingui tota la informació rellevant, estructurada i centrada en el pacient, tenint en compte tots els grups d'edat, sexe, els factors culturals, socials i ètnics.
- Reconèixer i actuar en les situacions que posen la vida en perill immediat i aquelles altres que requereixen atenció immediata.
- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.

Resultats d'aprenentatge

1. Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.
2. Desenvolupar una estratègia terapèutica per a les dermatosis prevalents en la població general.
3. Identificar els patrons clínics típics de les dermatosis prevalents en la població general.
4. Identificar els principals factors de risc per al desenvolupament de les malalties cutànies més freqüents, amb especial èmfasi en aquells que fan referència a les infeccions i als tumors cutaneomucosos malignes.
5. Identificar els processos que poden tractar els metges d'assistència primària i aquells que s'han de derivar al dermatòleg, i establir el grau de prioritat que necessita aquesta atenció.
6. Identificar els signes cutanis més importants que poden acompanyar una malaltia sistèmica potencialment greu.
7. Identificar les dermatosis que poden ser expressió d'una malaltia sistèmica.
8. Identificar les lesions cutànies de processos que poden suposar un risc vital.
9. Identificar les principals lesions cutànies i descriure-les adequadament.
10. Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
11. Plantejar un diagnòstic diferencial clínic raonat segons les lesions cutànies.
12. Proposar una estratègia diagnòstica bàsica per arribar al diagnòstic definitiu.
13. Raonar les exploracions complementàries necessàries que poden portar al diagnòstic de certesa davant d'una dermatosi, incloent-hi estudis de laboratori, serològics, immunològics, microbiològics i dermatopatològics.
14. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.

Continguts

CLASSES TEÓRIQUES

L'assignatura està estructurada en 10 grans blocs que agrupen els diferents aspectes de la Dermatologia. S'impartiran 25 classes magistrals amb ordinador i projector. Per la seva freqüència són especialment

rellevants per a la formació dels metges generals les infeccions, els èczemes i els tumors cutanis. L'objectiu és que siguin capaços de reconèixer i descriure les lesions cutànies, plantejar un diagnòstic diferencial, proposar les exploracions complementàries a realitzar i dissenyar un pla terapèutic. També han de poder identificar aquelles dermatosis que per la seva complexitat diagnòstica o terapèutica han de ser derivades a l'especialista, sobretot aquelles que requereixen una atenció prioritària.

1. Generalitats (2 hores)

1.1. Anatomia i fisiologia de la pell (1 hora)

1.2. Bases del diagnòstic i terapèutica dermatològica (1 hora)

2. Infeccions (6 hores)

2.1. Infeccions bacterianes (1 hora)

2.2. Infeccions per micobactèries (1 hora)

2.3. Infeccions per virus (1 hora)

2.4. Micosis cutaneomucosas (1 hora)

2.5. Infestacions zooparasitaries (1 hora)

2.6 Malalties de transmissió sexual (1 hora)

3. Dermatosis reactives i èczemes (5 hores)

3.1. Urticària, angioedema i pruija (1 hora)

3.2. Dermatitis de contacte (1 hora)

3.3. Dermatitis atòpica (1 hora)

3.4. Dermatosis d'origen físico - químic (1 hora)

3.5. Dermatosis reactives, toxicodermies i neutrofiliques (1 hora)

4. Dermatosis eritemato-escatoses (1 hora)

4.1. Psoriasi, dermatitis seborreica, pitiriasi rosada de Gibert i líquen pla (1 hora)

5. Malalties dels annexos cutanis (1 hora)

6. Malalties ampul·lars autoimmunes (1 hora)

7. Alteraciones de la pigmentació (1 hora)

8. Genodermatosis (1 hora)

9. Manifestacions cutànies de malalties sistèmiques (4 hores)

9.1. Vasculitis i panniculitis (1 hora)

9.2. Manifestacions cutànies de les connectivopaties (1 hora)

9.3. Manifestacions cutànies de les malalties metabòliques i carencials (1 hora)

9.4. Manifestacions cutànies de neoplàsies internes (1 hora)

10. Tumors (3 hores)

- 10.1. Tumors epitelials malignes (1 hora)
- 10.2. Tumors melanocítics (1 hora)
- 10.3. Limfomes, histiocitosi i mastocitosi (1 hora)

SEMINARIS ESPECIALITZATS (8 hores , 20-25 alumnes)

- 1. DESCRIPCIÓ DE LESIONS ELEMENTALS I TERAPÈUTICA DERMATOLÒGICA (1 hora)
- 2. CASOS CLÍNICS INFECCIONS (1 hora)
- 3. CASOS CLÍNICS PRUÏJA (1 hora)
- 4. CASOS CLÍNICS DERMATOLOGIA PEDIÀTRICA (1 hora)
- 5. CASOS CLÍNICS URGÈNCIES DERMATOLÒGIQUES (1 hora)
- 6. CASOS CLÍNICS MANIFESTACIONS CUTÀNIES DE MALALTIES SISTÈMIQUES (1 hora)
- 7. CASOS CLÍNICS TUMORS BENIGNES (1 hora)
- 8. CASOS CLÍNICS TUMORS MALIGNES (1 hora)

SEMINARIS DE CASOS CLÍNICS (2 hores, grups de 4-10 alumnes)

- 1. Casos clínics pràctics seleccionats - diagnòstic diferencial (1 hora)
- 2. Casos clínics pràctics seleccionats - tractament (1 hora)

Metodologia

Aquesta Guia descriu el marc, continguts, metodologia i normes generals de l'assignatura, d'acord amb el pla d'estudis vigent. L'organització final de l'assignatura pel que fa al nombre i mida de grups, distribució en el calendari i dates d'exàmens, criteris específics d'avaluació i revisió d'exàmens, es concretaran a cada una de les Unitats Docents Hospitalàries (UDH), que ho explicitaran a través de les seves pàgines web i el primer dia de classe de cada assignatura, a través dels professors responsables de l'assignatura a les UDH.

Pel present curs, els professors designats pels Departaments com a responsables de l'assignatura a nivell de Facultat i de les UDH són:

Departament(s) responsable(s): Medicina

Responsable de Facultat: Vicente Garcia-Patos Briones (vgarcia@vhebron.net; vgarciapatos@gmail.com)

Responsables UDH

Responsables UDHSP	Responsables UDHVH	Responsables UDGTiP	Responsables UDHPT
Lluís Puig puig@santpau.cat	Vicente Garcia-Patos Briones vgarcia@vhebron.net	Carlos Ferrandiz Foraster (cferrandiz.germanstrias@gencat.cat)	Ribera Pibernat, Miguel mribera@tauli.cat

Metodologia docent general:

Crèdits assignatura: 4 ECTS= 100 hores
TREBALL AUTÒNOM (50% total= 50 hores).

Lectura comprensiva de textos i articles, estudi i realització d'esquemes, resum i assimilació conceptual dels continguts. Preparació de les presentacions i lliuraments.

AVALUACIÓ (5% total= 5 hores): un examen parcial i un examen de síntesi final, avaluació pràctiques.

TIPOLOGIES DOCENTS DIRIGIDES: 45%, total 45 hores (es recomana ~20% Teoria; ~25 % pràctiques laboratori clínic, seminaris de casos clínics i pràctiques clíniques assistencials: un mínim de 20 % TE, 10% PCA, 5% SCC o LHC, 10% lliure disposició segons necessitats)

Teoria (tipologia TE). Mida de grup: grup de matrícula. Sessions programades 25 (1h per sessió).

Seminaris especialitzats (tipologia SESP). La mida estàndard és de 20 i els desdoblaments s'estableix a partir de 25 estudiants per grup. Sessions programades: 8 sessions de 1 hores per cada grup.

Pràctiques clíniques (tipologia PCA):

1. Seminaris de casos clínics (SCC. Compren també les activitats d'aprenentatge basat en problemes (ABP)).

Mida de grup: 2-10 alumnes . Sessions programades: 1 sessió de 2 hores per cada grup. Els alumnes, en grups reduïts, discutiran supòsits clínics tipus, sota la direcció d'un tutor.

2. Pràctiques clíniques assistencials (PCA). Es realitzaran en grup de 2-5 alumnes. Total: 10 hores per grup (2.5 h x 4 dies). Els alumnes acudirán a les instal·lacions de les sales d'hospitalització, quiròfans, consultes externes o gabinets d'exploració.

TIPOLOGIES DOCENTS SUPERVISADES:

CLASSES VIRTUALS (TIPOLOGIA VIRT)

Docència impartida sense presencialitat a l'aula sota la supervisió permanent i personalitzada de l'estudiant i utilitzant de manera intensiva les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC). L'objectiu de la docència virtual és facilitar l'accés als recursos d'aprenentatge des de qualsevol lloc i en qualsevol moment.

TUTORIES

Les tutories no computaran com a hores presencials, però poden ser programades i realitzar-se individualment o en grup, al despatx dels professors, en espais docents o utilitzant les TICs, i l'alumne ha de ser informat dels horaris d'atenció del professorat.

PRESENTACIÓ DE TREBALLS

La presentació de treballs es pot programar com a dirigida (en forma de SCC, SESP, pràctiques d'aula etc.) o supervisada (sense presència conjunta alumne-professor). En qualsevol cas cal definir la tipologia docent a utilitzar, la mida de grup implicat en cada sessió i el format a utilitzar .

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
PRÀCTIQUES CLÍNiques ASSISTENCIALS (PCAh)	10	0,4	2, 3, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13
SEMINARIS DE CASOS CLÍNICS (SCC)	2	0,08	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13
SEMINARIS ESPECIALITZATS (SEM)	8	0,32	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13
TEORIA (TE)	25	1	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8,

Tipus: Autònomes

 ELABORACIÓ DE TREBALLS / ESTUDI PERSONAL / LECTURA D'ARTICLES 50 2 1, 10, 14
 / INFORMES D'INTERÈS

Avaluació

- Continuada 10% (assistència a classes i casos problema en classes - orals o escrits amb preguntes tipus test o curtes)

Escala d'avaluació:

- 10 punts (sobre el total de 100 de l'assignatura) si van assistir al 90% o més classes
- 8 punts si assistència $\geq 80\%$ a $< 90\%$
- 7 punts si assistència $\geq 70\%$ a $< 80\%$
- 6 punts si assistència $\geq 60\%$ a $< 70\%$
- 0 punts si assistència menor del 60%

- Avaluacions parcials i final (90%)

- Test 45 preguntes, amb 5 opcions, que resten si no es contesten bé 0.25 (45 p)
- Pregunta curta 10 (10 x 2 punts per pregunta = 20 p)
- Casos clínics amb fotos 20 (a contestar amb o sense opcions, 20 p)
- Pràctiques (exposició de casos clínics, 5 p).

- Es considerarà "NO AVALUABLE" aquell alumne que no assisteixi a un mínim del 50% de la activitat docent i/o no es presenti als exàmens parcials ni finals.

L'assignatura contempla un sistema de recuperació pels alumnes que no hagin superat els continguts de la mateixa, amb un format a determinar.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació activa en classes i seminaris	10%	0	0	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13
Avaluacions escrites mitjançant proves objectives: Ítems d'elecció múltiple / proves d'assaig de preguntes restringides	65%	2,5	0,1	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13
Seminaris i/o problemes i/o casos clínics: Avaluacions escrites mitjançant proves objectives: proves d'assaig de preguntes obertes / avaluació mitjançant casos pràctics i resolució de problemes	25%	2,5	0,1	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14

Bibliografia

Llibres de consulta

Ferrándiz C. *Dermatología clínica*. 4ª ed. Barcelona: ed. Elsevier, S.A. 2015

Jean L Bologna, Dermatology. Fourth Edition, Elsevier 2017

Tony Burns, Stephen Breathnach, Neil Cox, Christopher Griffiths. Rook's *Textbook of dermatology*. Ninth edition, 2016

Recursos d'Internet

Wainwright BD. Clinically Relevant Dermatology Resources and the Internet: An Introductory Guide for Practicing Physicians. *Dermatology Online Journal* 5(2): 8 (<http://dermatology.cblib.org/DOJdesk/desj.html>)

ADES: Advanced Dermatology Education Server (<http://ades.tmc.edu.tw/english/default.htm>).

Dermatology Image Bank at the University of Utah School of Medicine (<http://www-medlib.med.utah.edu/kw/derm/>)

Dermatology Online Image Atlas (DOIA) (http://dermis.net/bilddb/index_e.htm)

University of Iowa, Department of Dermatology Home Page (<http://tray.dermatology.uiowa.edu/home.html>)